

بررسی حکم وضعی خرید و فروش مردار مشتبه به مذکبی از دیدگاه فقه شیعی

محمدصادق غلامی مرادحاصلی^۱، محمدکاظم توکلی اسلامی^۲

۱- پژوهشگر فقه، حقوق و فلسفه دین

۲- پژوهشگر فقه، حقوق و فلسفه

چکیده

موضوع جستار پیش‌رو واکاوی حکم معامله‌ی مرداری است که با مذکبی مشتبه گردیده است. نگارندگان مقاله، این فرع مهم فقهی را در دو محور اصلی به طور مبسوط مورد بررسی و کنکاش قرار داده‌اند. در محور نخست، بر مبنای قواعد کلی اصول فقه و با قطع نظر از مقتضای روایات، و در محور دوم، تنها بر اساس دلایل نقلی؛ شامل آیات قرآن و ادله‌ی روایی. ادله‌ی روایی در این مجال نیز خود دو طیف‌اند؛ پاره‌ای، مختص به باب مردار و برخی دیگر روایات عامی هستند که در ارتباط با خرید و فروش اعیان نجسه، صادر شده‌اند. در این میان، دو بحث چالش‌انگیزی که قلب این مقاله را تشکیل داده‌اند، یکی مسئله‌ی تنجز یا عدم تنجز علم اجمالی می‌باشد و دیگری تعارضی است که بین ادله‌ی نقلی در گرفته و به تبع، سبب شده هر یک از فقیهان در راستای رفع تعارض، راه‌حلهایی در اندازد. نگارندگان این مقاله، با تکیه بر دیدگاه سه تن از اسطوره‌های فقه شیعی، آیت الله خمینی، محقق خوئی و شیخ انصاری، و در چارچوب متدهای متداول استنباط به بررسی حکم وضعی خرید و فروش مردار مشتبه، پرداخته‌اند.

واژگان کلیدی: مردار، مشتبه به مذکبی، میته، حکم وضعی، علم اجمالی، تعارض